



Laidiens: 30.11.2017., Nr. 237

Oficiālās publikācijas Nr.: 2017/237.6

Ministru kabineta noteikumi Nr. 691

Rīgā 2017. gada 28. novembrī (prot. Nr. 59 14. §)

Grozījumi Ministru kabineta 2008. gada 21. aprīļa noteikumos Nr. 288 "Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtība"

Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta otro daļu, 9.¹ panta otro daļu un 20. panta ceturto daļu

1. Izdarīt Ministru kabineta 2008. gada 21. aprīļa noteikumos Nr. 288 "Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2008, 63., 183. nr.; 2009, 69., 166. nr.; 2010, 101. nr.; 2011, 205. nr.) šādus grozījumus:

1.1. izteikt norādi, uz kāda likuma pamata noteikumi izdoti, šādā redakcijā:

"Izdoti saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta otro daļu, 9.¹ panta otro daļu un 20. panta ceturto daļu";

1.2. izteikt 1. punktu šādā redakcijā:

"1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā persona saņem sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību;

1.2. nosacījumus sociālās aprūpes pakalpojumu saņemšanai dzīvesvietā un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā;

1.3. kritērijus aprūpes līmeņa noteikšanai un klientu izvērtēšanai;

1.4. klienta aprūpes līmenim atbilstoša valsts finansēta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma finansēšanas kārtību;

1.5. valsts finansēta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma sniegšanā iesaistītā personāla skaitu un kvalifikāciju.";

1.3. izteikt 3.4. apakšpunktu šādā redakcijā:

"3.4. psihiatra atzinumu par personas psihisko veselību un speciālajām (psihiatriskajām) kontrindikācijām sociālo pakalpojumu saņemšanai (1. pielikums), ja sociālo pakalpojumu vēlas saņemt persona ar garīga rakstura traucējumiem vai bērns ar garīgās attīstības traucējumiem;"

1.4. svītrot 3.5. apakšpunktu;

1.5. aizstāt 4. punktā vārdu "ārkārtas" ar vārdu "krīzes";

1.6. izteikt 5.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

"5.2. izvērtē personas vajadzības un nosaka aprūpes līmeni, ja persona ir pieprasījusi sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā";

1.7. papildināt 5.5. apakšpunktu aiz vārdiem "pieņem lēmumu par sociālā pakalpojuma vai sociālās palīdzības piešķiršanu" ar vārdiem "vai par personas uzņemšanu rindā sociālā pakalpojuma saņemšanai";

1.8. svītrot 6. punktā vārdu un skaitli "un 3.5.";

1.9. aizstāt 7. punktā vārdus "un krīzes centrā" ar vārdiem "dienas centrā, krīzes centrā un sociālā darba pakalpojumu kopienā";

1.10. papildināt 19.4. apakšpunktu aiz vārdiem "par pusceļa mājas pakalpojuma piešķiršanu" ar vārdiem un skaitli "uz 12 mēnešiem";

1.11. svītrot 20.1. apakšpunktā vārdu un skaitli "un 3.5.";

1.12. izteikt 21., 22. un 23. punktu šādā redakcijā:

"21. Ja ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā dzīvojoša persona ar smagiem garīga rakstura traucējumiem vēlas mainīt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā pret sociālās aprūpes pakalpojumiem dzīvesvietā, persona vēršas pie ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītāja ar iesniegumu par atbalsta sniegšanu sociālo pakalpojumu veida maiņai. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītājs sadarbībā ar pašvaldību, kura ir lēmusi piešķirt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā, vai pašvaldību, kurā klients turpmāk vēlas dzīvot, noskaidro pašvaldības iespējas nodrošināt klientam piemērotus sociālos pakalpojumus dzīvesvietā.

22. Ja klientam ir iespēja nomainīt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā pret sociālajiem pakalpojumiem dzīvesvietā, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītājs nosūta attiecīgās pašvaldības sociālajam dienestam šādus dokumentus:

22.1. klienta iesniegumu par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu institūcijā nomaiņu pret sociālajiem pakalpojumiem dzīvesvietā un šo noteikumu 3.3. apakšpunktā minēto dokumentu;

22.2. sociālās rehabilitācijas kursa laikā dzīvei ārpus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas veiktu personas prasmju un spēju novērtējumu dinamiskā;

22.3. ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas atzinumu, ka persona ir piemērota dzīvošanai grupu mājā (dzīvoklī), ja personai ir nepieciešams grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums;

22.4. citu informāciju, kas ir būtiska, lai pieņemtu lēmumu par sociālo pakalpojumu dzīvesvietā.

23. Sociālais dienests 30 dienu laikā no šo noteikumu 22. punktā minēto dokumentu saņemšanas:

23.1. izvērtē šo noteikumu 22. punktā minētos dokumentus;

23.2. ja nav sniegts šo noteikumu 24. punktā minētais vienotais atzinums, sniedz atzinumu par personas piemērotību dzīvošanai grupu mājā (dzīvoklī);

23.3. šo noteikumu 5.5. apakšpunktā noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par piemērotākā sociālā pakalpojuma piešķiršanu vai atteikumu piešķirt sociālo pakalpojumu;

23.4. informē par pieņemto lēmumu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas vadītāju.";

1.13. svītrot 25. punktā vārdus un skaitļus "un institūcijas vadītājs nosūta sociālajam dienestam tikai šo noteikumu 22.1. un 22.4. apakšpunktā minētos dokumentus un komisijas atzinumu par klienta piemērotību dzīvošanai grupu mājā (dzīvoklī)";

1.14. izteikt 25.¹ punktu šādā redakcijā:

"25.¹ Ja šo noteikumu 21. punktā minētajai personai tiek piešķirts grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums, sociālais dienests sadarbībā ar grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu sniedzēju iesniedz Labklājības ministrijā iesniegumu par valsts līdzfinansējuma piešķiršanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par dienas centru, grupu māju (dzīvokļu) un pusceļa māju izveidošanas un uzturēšanas izdevumu līdzfinansēšanu. Iesniegumam pievieno šo noteikumu 3.3. un 3.4. apakšpunktā minētos dokumentus, lēmumu par grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma piešķiršanu (kopiju) un citus dokumentus, kas ir sociālā dienesta rīcībā un ir būtiski lēmuma pieņemšanai par valsts līdzfinansējumu.";

1.15. svītrot 28.¹ punktā, 28.² 2. apakšpunktā un 28.⁴ punktā vārdu un skaitli "un 3.5.";

1.16. papildināt noteikumus ar 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50. un 51. punktu šādā redakcijā:

"31. Personas vajadzības izvērtē un aprūpes līmeni nosaka klientam, kurš pieprasa vai saņem valsts vai pašvaldības finansētu sociālās aprūpes pakalpojumu, tai skaitā izglītojamam, kurš mācās speciālās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē.

32. Klienta vajadzības izvērtē un aprūpes līmeni nosaka šādos gadījumos:

32.1. ja klients vai tā likumiskais pārstāvis pieprasa sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā un aprūpes līmenis iepriekš nav bijis noteikts;

32.2. izstrādājot un aktualizējot klienta individuālo sociālās rehabilitācijas vai sociālās aprūpes plānu vai pēc šo noteikumu 33. punktā minēto speciālistu iniciatīvas, ja klients saņem sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā un vismaz pēdējo triju mēnešu laikā konstatētas klienta funkcionālo spēju izmaiņas;

32.3. ja klients vai tā likumiskais pārstāvis pieprasa citam aprūpes līmenim atbilstošu sociālo pakalpojumu.

33. Klienta vajadzību izvērtēšanu un aprūpes līmeņa noteikšanu var veikt šādu institūciju sociālie darbinieki vai sociālie aprūpētāji (turpmāk – speciālists):

33.1. tās pašvaldības sociālā dienesta vai tā deleģētas institūcijas speciālists, kuras teritorijā deklarēta klienta dzīvesvieta;

33.2. ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas speciālists.

34. Speciālists izvērtē klientu:

34.1. atbilstoši šo noteikumu 4. vai 5. pielikumā norādītajiem kritērijiem personas ar funkcionāliem traucējumiem fizisko un garīgo spēju izvērtēšanai un aprūpes līmeņa noteikšanai, ja vērtē klienta atbilstību pašvaldības finansēta sociālās aprūpes pakalpojuma saņemšanai;

- 34.2. atbilstoši šo noteikumu 5. pielikumā norādītajiem kritērijiem personas ar garīga rakstura traucējumiem fizisko un garīgo spēju izvērtēšanai un aprūpes līmeņa noteikšanai, ja vērtē klienta atbilstību valsts finansēta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanai institūcijā.
35. Saņemot klienta vai viņa likumiskā pārstāvja iesniegumu vai ziņas par klienta funkcionālo spēju izmaiņām, speciālists:
- 35.1. vienojas ar klientu vai viņa likumisko pārstāvi par laiku un vietu, kur notiks izvērtēšana;
- 35.2. noskaidro komunikācijas veidu ar klientu un attiecīgi intervē un novēro klientu, nosakot viņa prasmes un spējas, ja nepieciešams, izvērtēšanas procesā iesaistot (mutiski vai rakstveidā) viņa likumisko pārstāvi vai citu ikdienā klātesošu ģimenes locekli, aprūpes vai ārstniecības personu, kas spēj raksturot klienta prasmes un spējas dažādās jomās.
36. Speciālists, vērtējot klientu atbilstoši šo noteikumu 4. pielikumā norādītajiem kritērijiem, aizpilda attiecīgu veidlapu.
37. Speciālists, vērtējot klientu atbilstoši šo noteikumu 5. pielikumā norādītajiem kritērijiem, aizpilda veidlapu un šo noteikumu 6. pielikumā minēto klienta novērtēšanas karti (protokolu). Karti nosūta:
- 37.1. sociālajam dienestam, ja karte nepieciešama klienta sociālās aprūpes organizēšanā vai nepieciešams piešķirt citu klienta vajadzībām atbilstošāku sociālo pakalpojumu;
- 37.2. sociālo pakalpojumu sniedzējam, ja klientam vairs nav nepieciešami ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā un viņš uzsāk saņemt sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā;
- 37.3. Sociālās integrācijas valsts aģentūrai, ja tas ir nepieciešams lēmuma pieņemšanai par valsts finansētu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu vai par pakalpojuma sniedzēja – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas – maiņu.
38. Šo noteikumu 4. un 6. pielikumā minēto novērtēšanas karti izsniedz klientam vai viņa likumiskajam pārstāvim, ja klients vai viņa likumiskais pārstāvis to ir pieprasījis.
39. Šo noteikumu 4. un 6. pielikumā minēto novērtēšanas karti ar izvērtēšanas rezultātiem izmanto klienta aprūpes organizēšanā un funkcionālo spēju izmaiņu novērtēšanā, ja klients saņem sociālās aprūpes pakalpojumu.
40. Izvērtēšanas rezultātā iegūto punktu skaits attiecībā pret šo noteikumu 4. un 6. pielikumā norādīto maksimāli iespējamo punktu skaitu tiek pārrēķināts procentos, lai norādītu klienta funkcionālo spēju apjomu procentuālā izteiksmē un atbilstību attiecīgajam aprūpes līmenim:
- 40.1. pirmais aprūpes līmenis – 100 %–75 %;
- 40.2. otrais aprūpes līmenis – 74 %–50 %;
- 40.3. trešais aprūpes līmenis – 49 %–25 %;
- 40.4. ceturtais aprūpes līmenis – 24 %–0 %.
41. Sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs klienta aprūpes līmeni ņem vērā, sastādot klienta sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas plānu.
42. Ja viena mēneša laikā pēc tam, kad uzsākta klienta sociālās aprūpes pakalpojuma sniegšana, konstatēta klienta funkcionālo spēju neatbilstība dokumentos norādītajai vai konstatētas šo spēju izmaiņas, valsts finansēta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija var atkārtoti izvērtēt klientu.

43. Ja atkārtotā izvērtēšanā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas speciālists secina, ka klienta funkcionālais stāvoklis ir labāks, nekā norādīts sociālā dienesta novērtējumā (tas atbilst pirmajam vai otrajam aprūpes līmenim), un ka klientam ir tiesības uz sociālajiem pakalpojumiem dzīvesvietā, par ko klients ir izteicis attiecīgu viedokli:

43.1. ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija par izvērtēšanas rezultātiem rakstiski informē sociālo dienestu, kurš pieņēma lēmumu par nepieciešamību ievietot klientu valsts finansētā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, un nosūta dienestam klienta novērtēšanas karti un viņa iesniegumu, norādot, ka var tikt pieņemts lēmums par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanas izbeigšanu;

43.2. sociālais dienests sešu mēnešu laikā no ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas izvērtējuma rezultātu saņemšanas organizē klientam sociālās aprūpes pakalpojuma piešķiršanu dzīvesvietā.

44. Ja sociālais dienests nepiekrīt šo noteikumu 43.1. apakšpunktā minētajam izvērtēšanas rezultātam, dienests šo noteikumu 43.2. apakšpunktā norādītajā termiņā sadarbībā ar Sociālās integrācijas valsts aģentūru organizē neatkarīgu speciālistu veiktu klienta izvērtēšanu, ņemot vērā arī klienta viedokli.

45. Klientam šajos noteikumos un pašvaldības noteiktajā kārtībā par sociālā pakalpojuma saņemšanu atbilstoši izvērtēšanas rezultātam un noteiktajam aprūpes līmenim piešķir šādus sociālās aprūpes pakalpojumus:

45.1. pansijas, dienas aprūpes centra, aprūpes mājās, tai skaitā drošības pogas pakalpojumu, grupu mājas (dzīvokļa) vai citu sociālās aprūpes pakalpojumu dzīvesvietā, kas atbilst personu ar funkcionāliem traucējumiem speciālajām vajadzībām, ja personai ir noteikts kāds (jebkurš) no aprūpes līmeņiem;

45.2. pakalpojumus ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, ja ar pakalpojumiem dzīvesvietā nav iespējams nodrošināt nepieciešamo sociālās aprūpes apjomu un personai ir noteikts trešais vai ceturtais aprūpes līmenis;

45.3. ja sociālās aprūpes pakalpojums nepieciešams bērnam ar funkcionāliem traucējumiem – sociālos pakalpojumus atbilstoši bērna vajadzībām saskaņā ar speciālista veiktu bērna individuālo vajadzību un resursu novērtējumu, nenosakot aprūpes līmeni.

46. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumu sniegšanā, kurus finansē valsts, iesaista šo noteikumu 7. pielikumā norādītos sociālā darba speciālistus, ārstniecības personas un citus speciālistus, kas nepieciešami klientu drošības un dzīves kvalitātes nodrošināšanai.

47. Valsts budžeta finansējumu šo noteikumu 46. punktā minētajām ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām aprēķina, ņemot vērā institūcijā ievietoto klientu skaitu attiecīgajā aprūpes līmenī.

48. Valsts finansētu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu izmaksas institūcijā uz vienu klientu aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$\text{Izdevumi vidēji uz vienu klientu} = \frac{F_{xALG}}{Q_x} + \frac{F_{atl.Aa} + F_{f.izd} + F_{uzt.kl}}{Q}, \text{ kur:}$$

x – klienta aprūpes līmenis;

F_{xALG} – plānotais finansējums x aprūpes līmeņa klientu personāla atlīdzības izdevumiem institūcijā;

Q_x – klientu skaits ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā ar noteiktu x aprūpes līmeni;